

VICTOR LIND/ EMBETSBOLIGEN I HAAG
CONTEMPORARY MEMORY – I'LL BRING YOU HOME

Klokken 4.30 på torsdag 26. november 1942 startet deportasjonen av norske jøder. 300 operative politimenn var samlet i politiets hovedkvarter i Kirkeveien i Oslo, mens 100 innleide taxier fraktet jødene ned til havna, der det tyske skipet Donau tok dem til Auschwitz. 532 mennesker ble sendt ut av landet den morgenen. Ordren lød slik: «Alle kvinnelige jøder med J. i passet samt deres barn skal anholdes...». Politiinspektør Knut Rød ledet operasjonen. I rettssaken som fulgte etter krigen ble han frikjent på alle punkter, og fortsatte som ansatt i Oslo-politiet til han gikk av med pensjon i 1965. Minst fire medlemmer av norsk motstandsbevegelse som arbeidet i politiet og fungerte som dobbeltagenter deltok i nøkkelposisjoner i deportasjonen av jødene. Ingen av dem har blitt ført for retten.

Bare ni av de 532 menneskene som ble ført ut av landet den morgenen kom tilbake.

Contemporary Memory – I'll bring you home er en fotografisk triptyk spesialprodusert for ankomsthallen i embetsboligen. Bildene er tatt i 1998 under kunstnerens iscenesettelse av deportasjonen fra 1942, og viser 100 taxier som venter i natten. Verket er et nøkkelverk både i kunstnerens produksjon og i nyere norsk kunsthistorie. Det tar på en svært direkte måte opp den norske deltakelsen i Holocaust; en grusom historie som ofte forbigås til fordel for anekdoter om norsk motstandsbevegelse når norsk krigshistorie skal fortelles.

Både Den internasjonale domstolen og Den internasjonale straffedomstolen ligger i Haag. Det gjør byen til den juridisk viktigste byen i FN, og for Norges ambassade i Haag er utviklingssamarbeid, menneskerettigheter og fredsprosesser viktige arbeidsområder. Victor Linds verk *Contemporary Memory – I'll bring you home* er plassert i inngangspartiet i embetsboligen, som en utfordring av et norsk selvilde basert på verdier som fred, demokrati og ytringsfrihet. Besøkende vil møte verket på vei inn og ut til sin egen taxi. Slik skapes en direkte, fysisk forbindelse mellom Holocaust og vår samtids internasjonale relasjoner og konflikter. Bildene henger der for at vi ikke skal glemme, og for å minne oss på at valgene vi gjør har faktiske konsekvenser. Vi har en vilje, og vi kan strekke oss etter at den skal være fri.

*Marianne Heier, på vegne av fagkomiteen for 7. tildelingsrunde (LES) v/ Merete Røstad,
Ole John Aandal og Marianne Heier*